

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia XXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

CONFERENTIA XXIX.

37. **A** Neadem sit ratio de Consiliariis & Advocatis, quæ de iudicibus, circa opiniones magis vel minus probabiles consulendas aut promovendas?

RESOLUTIO I. De Consiliariis. Hi in consiliis dandis tenentur sequi (quantum fieri potest) sententias certas vel saltem probabiliiores. Ita ex communiori *Vasq. Opusc. de restitut. c. 6. §. 3. Bardi Dlscept. 4. c. 22. & alii.*

Ratio est: quia consilarii in consiliis publicis de necessitatibus Principis vel Reipublicæ (dum v. g. consultatur de tributo aliquo imponendo, sitne verè necessarium ac justum) habent se per modum iudicum inter principem vel Rempublicam & subditos, tanquam partes litigantes, ut consultivum iudicium ferant: ergo sicut iudices inter partes litigantes, ita & consilarii inter principem & subditos, tenentur sequi sententiam certam vel probabiliorem, in favorem scilicet illius partis, pro qua stat opinio probabilior.

RESOLUTIO II. De Advocatis. Advocatus in patrocinando partibus, non tenetur eligere causam probabiliorem, sed licitè potest suscipere causam minus probabilem vel dubiam, dummodò non manifestè iniquam sed probabilem iudicet, et si pars adversaria sit probabilior & faciliùs obtinenda. Ita *comm. Navar. c. 25. n. 28. Sanchez. Laym. Bardi. Patr. & alii apud ipsos.*

Ratio est: quia quando causa dubia vel controversa est, cuivis permittitur tueri seipsum, suamque

partem, quam diu potest, etsi causa sua sit minus probabilis, dummodo verè probabilis, & non manifestè iniqua appareat; & consequenter etiam permittitur ei litem cum adversario contestari, atque propositis juribus ac rationibus suis, iudicis dirimentis sententiam postulare: atqui juxta regulam juris 68. in 6. *Potest quis per alium facere, quod potest facere per seipsum*: ergo etiam Advocato licet defendendam suscipere partis litigantis causam, etsi minus probabilem & dubiam, modo manifestè iniqua non appareat, sed diligenter inspecta ac comperta causæ sibi propositæ æquitate clienti sincerè aperiat, quantam probabilitatem seu spem victoriæ habeat, paratus, quam primùm abstinere, si in progressu litis iniquitatem manifestè apprehenderit: quo casu, si citrà suam culpam causa cadat, salarium nihilominus jure merebitur.

De Conscientia dubia.

Conscientia dubia tunc est, quando intellectus de re agenda vel non agenda suspensus manet, & nequit se in unam vel alteram partem resolvere, an scilicet aliquid liceat, vel non liceat: an res, quam possideo, sit mea vel aliena: an matrimonium contractum sit validum, vel invalidum, &c. Unde

Dubium I. Aliud est *Negativum*, quo scilicet intellectus suspensus manet inter utramque partem, ex eo, quod nullum occurrat motivum, seu nulla ratio sive assentiendi, sive dissentendi, v. g. an numerus hominum in mundo sit par vel dispar. Aliud est *positivum*, quo intellectus suspensus manet